

లంకల బండలు

స్వాయం త్రం అయ్యోసరికి అందరు తలంటు పోసుకోవటం అయింది. అందరికీ క్రొత్తబట్టలు, గుమ్మాలకు పచ్చటి పసుపు ఇంట్లో అందమైన ముగులు, ఇంట్లోవాళ్ళ సందడి, చూడాలిడి చాలివంతగావుంది.

“ఇదిగో! కారదా! ఆప శ్శే మి లా పట్రా!” అన్నాడు శ్రీనివాసు.

కారద మాటాడకుండాపోయి గాసులబల మీదవున్న చెంబు కానా పట్టుకొచ్చింది.

శ్రీనివాసు నవ్వుతూ “అరే! అదికాదు; ఫలహారపుకైంపట్టుకుంటే...” అన్నాడు ఆమె తనలో తానే నవ్వుకుంది తన యివ్వాలి యింత పరాగ్గావున్నందుకు.

అయినా సమరం చెబుతూ “కొబ్బరి కాయ నీళ్లు పట్టటానికిలేండి. మీరంతా... మరీను” అంది స్వేచ్ఛతో.

“కాదురే! తెలుస్తూందిగా. మనసంతా రాబోయే లక్ష్మీచుట్టు తిరుగుతుంది. అందుకే యింతపరాకు,” అన్నాడు శ్రీనివాసు.

“అడవీ కాదులేండి” అంది నవ్వుతూ.

నిజానికి శ్రీనివాసు అన్నమాట అబద్ధమేమీకాదు. ఎన్నాళ్ళనుంచో ఆ యింట్లో లంకలబండలున్నాయని ప్రతీతి. రాత్రుళ్ళు ఘంటలుమని ధ్వని వినిపిస్తుందిట. ఈ సంగతి శ్రీనివాసుబామ్మ చుట్టుప్రక్కల వాళ్ళతో చాలసారు చెప్పింది. కొందరు దయ్యమంటారు. కొందరు అంతా వుత్తడే నంటారు. వీటి ఏమైనా శ్రీనివాసుబామ్మ మాత్రం అవి లంకలబండలేనని ఖచ్చితంగా చెప్పేది.

అడవని ఎవరైనా అంటే భారతం అంత పూర్వగాభ చెప్తుంది.

“మొఘలాయిలు భారతదేశం యేలే సమయంలో ఒక గొప్ప మార్వాడీ ఈ వూళ్ళో ఈ స్థలంలో నివసించి వ్యాపారం జేస్తువుండేవాడు. బాడు చాల బంగారం గడించాట్ట. అయితే అప్పుడు తురకలవలన తుణ్ణిణం భయంగా వుండేటట్ట. అందువలన మార్వాడీ తన బంగారు మొహిరీలను రెండు రాగి కౌసులకు ఎత్తించి ఈ స్థలంలో ఎక్కడో పాతేడట. తరువాత చనిపోయాడు,” అని యిక్కడి లంకలబండల విషయం ఎత్తితే ఈ గాథతో ప్రారంభించేది.

కర్మంజాలక “మరి ఇంతకాలం పా

రెండుకుదక్కించుకోలేకపోయాడు? అని ఎవరైనా అడిగితే—

“అడిగావూ? తీగలాగితే డొంక కదులుంది. కూల్చొమరి చెప్పా,” అని మొదలు చెబుతుంది కొంపపీటి చాంతాడులాగ. “పనుంది మళ్ళీ వస్తా,” అనో “తలనొప్పిగావుంది, రేపు చెప్పదువులే,” అనో వినకుండా తప్పకుపోవటం ఎంగుకే నా మంచిది.

అయితే ఆమెచెప్పే విషయంయొక్క సారాంశమిది. ఇప్పటికీ మాకుతరాలనుండి ఆ లంకలబండలకోసం పూజలు పునస్కారాలు చేయిస్తున్నారు. కాని ఆమాకు తరాలలో ఎవరికీ అనుభవించే అదృష్టం లేక పోవటంవలన వాటిని దక్కించుకోలేక పోయాడు.

ఇప్పుడు శ్రీనివాసు తరం. శ్రీనివాసుకు నమ్మకం లేకపోయినా బామ్మపోరు పడిలేక ఏదో ఆమెకోసం ఈవేళ ఈకర్మకాండంతా చేయాల్సివచ్చింది.

“సా తు లూ రి”

“ఒరే! శిమా! ఇంకా అవలేదట్రా! బెదన ఫలహారం ఎంతసేపు! ఛీ! ఛీ! ఈ కాలపువాళ్ళంతా యింతే... కానివ్వరా!... ఏమిట్రా నువ్వు?” అంది బామ్మ.

“మాకు బామ్మా! కారద ఏంజేస్తుందో! నేను ఫలహారం జేసుంటే.....

“అయ్యో! నేనేం చేశానండీ! ఇది మరీ బాగుంది. నా పని నే చేసుకొంటుంటే మీరేనాయె నన్ను పిలిచింది,” అంది కారద.

“సరిపోయె, కానియ్యండ్రా! సరసా లకు సమయంలేదూ? ముహూరందగ్గర పడుతుంది మళ్ళీ... ఆయన వచ్చేటేంకూడా కావస్తుంది... ఇలాగేలే ఎలాగేపిల్లా! పోయి ఆ వంటపని కాస్తాకూడా కానీయి” అని బామ్మ బోనికీ వెళ్ళింది.

కారదచేత చూచి శ్రీనివాసు కనుబొమ లెగరవేశాడు వెక్కిరింపుగా. కారద పనిట నడుంకు విగించి శ్రీనివాసును చూచి మూతి త్రిప్పి వంటగదివేపు వెళ్ళింది.

అవతల బామ్మ ఎవరినో కేకలువేయటం వినిపించి శ్రీనివాసు ఆమె రానేవస్తుందని

తొందరగా కొబ్బరిముక్కలు తరుగుతూ చెయి కోసుకొన్నాడు.

“అబ్బా! యీ ముసలివాళ్ళంతా యింతే బెదవగోలా వాళ్ళు,” అనుకొన్నాడు.

“ఏంరా! ఇంకా కాలా?” అంది బామ్మ యింట్లోనుండి. “అయిపోయింది. వస్తున్నా” అంటూ శ్రీనివాసు పని పూర్తి జేసి లేచాడు.

చీకటిపడింది. అది శీతాకాలపు తొలి గోజులు అవటమూలానేమో మబ్బులుపట్టి అంధకారంగావుంది. వర్షంవచ్చే సూచనలు కన్పిస్తున్నాయి.

“శిమా! ఇంకా ఆయనరాలేదు. వర్షం వచ్చేలావుంది. మరి ఆయనవస్తాడో? రాడో? ఇవ్వాలి పసంతా వ్యర్థమవుతుంది” అంది బామ్మ కొంచెం విచారం నూచిస్తూ.

“ఇదిగోనే! ఆయన రానేవస్తున్నాడు” అన్నాడు శ్రీనివాసు.

“నీకు నిండా నూరేళ్ళాయుస్సు. ఇప్పుడే నీమాట అంటున్నాం. అంతలో నువు రానే వచ్చావు” బామ్మ ఆనందంతో అంది.

“అంతా పూరిజేశారా మామ్మగారూ?” అన్నాడు భూతాల పోతరాజు.

“అంతా అవటమేమిటబామ్మాయి! నువు రావటమే తరువాయి అనుకొంటుంటేను” అని బామ్మంది.

“అయ్యోయ్యో! రాకుండా యెలా ఉంటానండీ!” అన్నాడు పోతరాజు.

ఇవ్వాలి పూజకోసం తూర్పుప్రక్కగది కేటాయించారు. ఆ గదంతా చక్కగా ఆలంకరించారు. అందులో లక్ష్మీదేవిని ప్రతిష్ఠించారు. చక్కనిపూలు చుట్టు పోశారు. పూజ ప్రారంభమైంది. అంతా కూర్చున్నారు.

బయట వాన ప్రారంభమైంది. భోరుమనే గాలి, సన్నని చినుకులల్లా పోయి పెద్ద వానగా తయారయింది.

“అబ్బా! బెదవ్యాన, సమయానికే తయారైంది” అంది బామ్మ విసుగ్గా.

పోతరాజు అందుకొని “అలా అనకండి. ఇదే మంచినమయం. మునుపు మాడేళ్ళ క్రితం మన ప్రక్కవూరు సుబ్బినెట్టిగారి యింటి దగ్గర బిందెల పూజ చేసుంటే యిలాగే వాన. ఎలా జరిగిందనుకొన్నారూ? అదంతా పెద్ద కథలేండి” అన్నాడు పోతరాజు.

కలోనియల్ కాలానికి చెందిన అమెరికన్ చిత్రకారుడు జాన్ సింగ్లెన్ కాప్లే రచించిన రూపచిత్రం.

★ లంకెల బిందెలు ★

“విమి జరిగిందేమిటి?” అంది శారద ఆశ్చర్యంగా.

“చాలకాలం క్రితంనుండి వాళ్ళ యింటో మీయింటోలాగే కనకధ్వని వినిపిస్తోందట. కొన్నాళ్ళో తరువాత వాళ్ళ ముసలమ్మకు స్వప్నంలో ‘నేనురానా? నేనురానా?’ అని ఏవరో పిలుస్తున్నట్లు వినిపించిందట. వాళ్ళు నన్ను పిలిపించి పూజ చేయించారు. ఏం చెప్పనండీ, నాంచారమ్మగారూ! ధన ధనమని బిందెలు గుమ్మంలో వచ్చి ఆగినై. ఆరోజు యిదే సమయం. వాన, ఈదురు గాలి, కటికచీకటి,” అని చేతులూ కళ్ళు

తిప్పతూ చెప్పాడు పోతరాజు.

“ఇదంతా నిజమేనా?” అన్నాడు శ్రీనివాసు ఆశ్చర్యంగా.

“మరేమిటనుకొన్నార? అబద్ధం చెప్పే ఖర్మ నాకేంపట్టింది? కళ్ళారా చూసింది, పూజచేసింది, నేను” అన్నాడు పోతరాజు.

“అలా చెప్పవాలి! మాకాడికి ఇలాంటి వంటే గిట్టవ” అంది బామ్మ.

కబుగతో చాల ప్రాధుపోయింది. బయటిగాలి వాన మోతాదుకొస్తే ఎక్కువవుతోండే గాని తగేనూచన మాత్రం కన్పించటంలేదు. శారద శ్రీనివాసు కునికిపాటు

పడుతున్నారు. బామ్మమాత్రం కన్నార్పకుండా గుమ్మంవైపే చూస్తోంది.

కనీసం ఇప్పటికి అరడజను కొబ్బరికాయలు కొట్టాడు. విహోమంత్రాలు వల్ల వేస్తున్నాడు పోతరాజు.

“శ్రీనివాసుకు నిద్ర అగటంలేదు. “బామ్మా! నేను పడుకుంటాను” అన్నాడు.

“ఏమిటా! మరీ చిన్నపిల్లాడిలాగ... అంతగా ఆగలేకపోతే పోయి పడుకో” అంది బామ్మ.

శ్రీనివాసు తూలు కొంటూ తూలు కొంటూ బయటికి పోవోయాడు.

“అరర! అటుగాదు. పడమటి వేపు తలుపుతీసుకొని పోయిరా. ఇటుపోకూడదు” అంది బామ్మ.

శ్రీనివాసు విసుక్కున్నాడు. పడమటి వేపు పోయాడు. బయట చలిగాలి కొడుతుంది. చలిగాలి తగలడంతో మగతంతా విడిపోయింది. గోడప్రక్కనే తలుపుదగ్గరగా బిందెకాలుకు తగిలి కొంత సందడిచేసింది. దాంతో మగత పూరిగా విడిపోయింది. కళ్ళు యింత జేసుకు దూశాడు. అవి లంకెలబిందెలు. కెప్పున కేక వేసి ఒక్క గంతులో ఇంట్లో పడ్డాడు.

“బామ్మా! బామ్మా! లంకెలబిందెలు! లంకెలబిందెలు!” అని నోటికొద్దీ అరిచాడు. కుసుకుతున్న శారద వులిక్కిపడింది, బామ్మ గుడు తేలవేసింది. కానేపటివరకు నోటి మాట రాలేదు.

“నేను చెప్పలేదా? మన పూజంటే ఏంటుకొన్నారూ?” అన్నాడు పోతరాజు గర్వం, వుత్సాహం పెలుబుకుతున్నట్లు. అందిరు లైటు తీసుకొని గుమ్మంలో కెళ్ళారు.

“అవి లంకెలబిందెలే! బిందెలే!” అని అరిచింది బామ్మ బిందెలపై బాగా బురద కొట్టుకొంది. గడ్డితాడుతో రెండు బిగించ బడివున్నాయి.

పోతరాజు అనూతం కోడిమొహ సలిమి రకం చుట్టు పారపోసి, దిగదుడిచి అనతల వినోరాడు. శారదను రెండు చేతులెత్తి దంపం పెట్టుమన్నారు. దంపం పెట్టింది. అర్ధశేరు నవటాకు సాంబ్రాణి చితకగొట్టి గుప్పన పొగవేశారు.

శ్రీలక్ష్మీ! కటాక్షించు” అని దంపం పెట్టింది బామ్మ.

“దంపం పెట్టరా మొద్దా! అలా చూస్తూ వేం” అంది శ్రీనివాసును బామ్మ.

మాటవినగానే వంగి దంపం పెట్టాడు. తీరాచూస్తే వాటిల్లో ఏమీలేదు. అంత ఆశ్చర్యపోయాడు.

“ఏమిటి? వాకాలు తగిలినప్పుడు చా బరువుగా వున్నాయి” అన్నాడు శ్రీనివాసు

ఉజ్ జెట్ జానపద కళాత్మకాలు మాస్కోలోని ఫుష్కిన్ లలితకళాప్రదర్శనశాలలో జరిగిన సందర్భంలో హాజరైన ఉజ్ జెట్ కళాకారుడు శ్రీ యస్. అబ్దుల్లావీల్, భారతీయ ప్రతికా విలేఖరులు శ్రీ వీరేంద్రవరమూర్తి శుక్లా, శ్రీ అమజాద్ యూనుసుఫ్ ఖాన్.

“అదృష్టవశాత్తూ లంటుకొంటే పాములు, తేళ్ళు, ఏమీలేకుండా పోవటాలు జరుగుతాయి” అన్నాడు పోతరాజు.

శ్రీలక్ష్మీ! కటాక్షించు. నీ దాసు లంఘనముల్ని అన్యాయంజేయకు తల్లీ! నువు కన్ను తెంచి కటాక్షి నే నీకు చెయ్యి కొబ్బరి కాయలు, బంగారు కాయలతో పూజ చేయి సాను” అని మొక్కుకుంది బామ్మ.

“శారదగారండీ! ఈసారి మీరు తాకండి” అన్నాడు పోతరాజు. శారద భయపడింది.

“ఏంభయం లేదండీ! నేనుండగా ఎందుకు భయపడతారు” అన్నాడు పోతరాజు.

శారద తాకింది. ఏమీ లాభం లేక పోయింది.

బామ్మ, పోతరాజు, శ్రీనివాసు వరసగా అందరూ తాకేరు. మార్చేమీలేదు. అలానే వున్నాయి.

“మీ పాలేరాడు లేదండీ!” అన్నాడు పోతరాజు.

“ఏమో, వాడు యింటిదగ్గర్నుండి వచ్చాడో రాలేదో యీ వాసలలో. నేనూ! పాకలో వున్నా జేమో చూడు” అంది బామ్మ. ఏదో ఆశ ఆత్రుత వుడికిస్తున్నట్టు. గాట్ల ముసుగు వేసుకు పడుకున్నవాణ్ణి తట్టి “గోపిగా! గోపిగా!” అని లేపాడు.

వాడు లేచి కళ్ళు నులుముకొంటూ “నేను గోపిగాణ్ణి గాదు బాబు! బెరాపట్టం చిన బ్బాయిగోరి పాలేర్పండి!” అన్నాడు వాడు.

“అయితే యిక్కడి కెందుకొచ్చావు యింత రాత్రిలో?” అన్నాడు శ్రీనివాసు.

“మొన్న పదిరోజులకితం మా దొరగోరి మాతురి పేలి జరిగిందిగదండీ...”

“అయితే...?”

“అందుకని తమ రింటికాడ రెండు కాగులు పట్టించుకొక్కారంట. అయి యిచ్చి రామని పంపారండీ. నేను బయలుదేరేతలికి ఏమీలేదు. నన్ను అట్టా కోసుదురానిచ్చి వాస లంకించుకొంది. నానా యాతనపడి వచ్చాను. నూడండి! వల్లంతా బురదే! తీరా వచ్చేసరికి తమరు పడుకున్నారు. ఎంత పిలిచినా పలకకక! ఇక యిసిగతి వింజలగా గోడ ప్రక్కన పెట్టి పోకొగలేక గొడ్డగాట్టా నడుంవాలా” అని నిట్టూరుస్తూ చెప్పేడు.

శ్రీనివాసు నవ్వాపుకోలేకపోయాడు. శారద సిగ్గుపడింది తమ ఎంతో ఆకాశోదంఢం పెట్టినందుకు. బామ్మ బిక్కమొగమేసింది. పోతరాజు తేలికపట్టిన దొంగలా చీకట్లో జారుకున్నాడు. ★

జై రెడ్లరు: ఏం సార్ మీ బ్రదరిల్లా ఎవరో తీసుకొస్తానన్నాడు. ఏ రోల్ కండీ?
 ప్రొడ్యూసర్: అదే ఇంకా తేలలేదండీ. నటనకీ, ఛాటింగీ రామా రావు; కంఠానికీ మాధవపెద్ది నత్యం; డాన్సుకీ వెంపటి నత్యం. అసలు వాళ్ళు ఈ మనిషిముందు ఎందుకూ కనికీరారు.
 జై రెడ్లరు: ఇంకేం. అయితే ఏదో ఓ పెద్ద వేషమే ఇవ్వచ్చు.
 ప్రొడ్యూసర్: ఇవ్వచ్చుగాని ఆ మనిషి ఆ డిల్లండీ. అదొక్కటే చిక్కు.